



FRANJO
MARKOVIĆ



KALENDAR 2014.

2030 *Stipan* 1903



Franjo Marković

FRANJO MARKOVIĆ (1845. - 1914.)

Rođen u Križevcima 26. 7. 1845., osnovno školovanje završava u rodnom mjestu. Gimnaziju od 1854. do 1862. polazi u Zagrebu. Klasičnu filologiju, slavistiku i filozofiju studirao je u Beču. Pošto je diplomirao iz latinskoga i grčkoga, imenovan je 1866. za suplenta na gimnaziji u Osijeku. U jednoj političkoj demonstraciji potpisao je proglas protiv bana Raucha, našto je dobio ukor zbog „nekorektnog političkog ponašanja“. Godine 1868. premješten je na gimnaziju u Zagreb, a 1870. otpušten iz službe, te u jesen odlazi u Beč na studij filozofije. Tamo je posebno slušao estetiku kod profesora Roberta Zimmermanna. Promoviran je u ožujku 1872. za doktora filozofije. Već u 27. godini života postao je uz Ivana Dežmana suurednikom, a malo zatim samostalnim urednikom tadašnjega najuglednijeg hrvatskog književnog časopisa *Vijenca* (1872. - 1873). Godine 1874. postaje redovitim profesorom na Zagrebačkom sveučilištu i prvim dekanom Filozofskog fakulteta, a 1876. u 31. godini života izabran je za pravog člana Akademije. Od godine 1881. do 1890. bio je opozicijski zastupnik križevačkog izborno kotara u Hrvatskom saboru. Umirovljen je 1910., ali je kao djelatni predavač ostao do kraja života na Sveučilištu. Umro je 15. 9. 1914. u Zagrebu.

Dom i svijet napisan je iste godine (1865.) kad je August Šenoa objavio u *Glasonoši* programatski članak *Naša književnost*, u kojemu se postavlja pitanje koliko je hrvatska književnost odraz hrvatskih prilika i života. Po shvaćanju romantik, Marković je bio jedan od prvih koji je za svoj ep uzeo sadržaj iz suvremenih društveno-političkih prilika u Hrvatskoj pedesetih godina. Iako je ovaj spjev nazvan idiličnim, glavna okosnica radnje u njemu je najmanje idilična, jer je sadržana od teške stvarnosti hrvatskoga političkog života toga vremena. Iza romantične zavjese ove idilične poezije izbija slika stvarnosti i smjelost autorovih reakcija na suvremena zbivanja.

Njegova je zasluga što je izgradio jedan tip kritičke metode s ozbiljnim pretenzijama. Ona je važna za razvoj estetskog poimanja umjetnosti kod nas. Ona je oplemenjivala ukus, podizala razinu shvaćanja i prilaženja umjetničkom djelu kod hrvatske čitalačke publike. Predstavljala je posredništvo između umjetnika i čitaoca, kojega je uvodila prema sferama odjelotvorenja umjetničkog fenomena i pišćeva stvaralačkog duha. Hrvatsku kritiku Marković je podizao od diletantske nesistematičnosti na razinu znanstvenog shvaćanja, i dovodio – kako bi on kazao – do izvora „krasoćutne vrijednosti“.

Nedjeljko Mihanović
Pet stoljeća hrvatske književnosti, Matica hrvatska, Zora, 1970.



Ovaj kalendar objavljujemo u spomen hrvatskom velikanu
i znamenitom Križevčaninu Franji Markoviću
u povodu 100. obljetnice njegove smrti.



Grad Križevci



Ogranak Matice hrvatske
u Križevcima



Križevci, pogled na grad. Razglednica s kraja 19. stoljeća - naklada Marko Breyer i sin, Križevac

Tu se dakle rodio pisac izvrsnih pjesničkih komentara, prevodilac sa poljačkoga, estetičar, prvi naš historijski dramatičar, naš romantični liričar Franjo plemić Marković. Stojeći prama sjeveru, za leđima mi krasno, racionalno imanje gospodarskoga zavoda sa bujnim drvećem i pokušalištem, nadesno modrina Kalnika, hrvatskog brijega, pa purgarski „gornji grad“ Križevac sve do umiljate crkve i biskupskog bijelog unijatskog dvora. Preda mnoom stara županija u finom baroku, gradski centar sa starim, lijepim, solidnim kućama, a nalijevo, pod gradom u zelenilu zapuštene ruine, stara, kao Hrvatska stara i od vremena kao kraljevska mumija pocrnjela crkva sv. Križa sa paradoksalnim, četverouglastim i tubastim tužnim tornjem, gdje se vide zvona, zvona sa starim glasom kao Hrvatska, kao stara, prastara naša Hrvatska!

Antun Gustav Matoš
Oko Križevca, 1910.

Franjo Marković

SIJEČANJ

PONEDJELJAK

UTORAK

SRIJEDA

ČETVRTAK

PETAK

SUBOTA

NEDJELJA

1

1

B. D. M. BOGORODICA,
NOVA GODINA

2

Bazilije Veliki, Grgur
Nazijanski, Grgo, Gregor

3

Presveto Ime Isusovo,
Danijel, Genoveva, Cvijeta

4

Andela Folinjska,
Emanuel, Borislava

5

2. NEDJELJA PO BOŽIĆU,
Emilijana, Miljenka, Eduard,
Radoslav

2

6

BOGOJAVLJENJE
SVETA TRI KRALJA,
Gašpar

7

Rajmund,
Zorislav

8

Severin, Teofil,
Bogoljub, Apolinar

9

Honorat,
Julijan

10

Miltijad, Petronije,
Agaton, Dobroslav

11

Honorat, Teodozije,
Časlav, Neven

12

KRŠTENJE GOSPODINOVO,
Ernest, Tatjana, Bernard

3

13

Hilarije, Veronika,
Remigije, Radovan

14

Feliks, Srećko,
Makrina

15

Pavao pustinjač,
Mavro

16

Marcel, Oton,
Mislav

17

Antun Opat, Ante,
Lucije, Lavoslav

18

Priska,
Margareta Ugarska, Biserka

19

2. KROZ GODINU,
Mario, Ljiljana, Marta,
Makarije

4

20

Fabijan, Fabijana,
Sebastijan

21

Agneza, Janja,
Neža, Epifanije

22

Vinko đakon,
Vinko Pallotti, Irena

23

Emerencijana,
Ema, Vjera

24

Franjo Saleški,
Bogoslav

25

OBRAĆENJE SV. PAVLA,
Pavao, Ananija, Henrik

26

3. KROZ GODINU,
Timotej, Tit, Paula

5

27

Andela Merici,
Andelka, Julijan, Vital

28

Toma Akvinski,
Tomislav, Leonid

29

Valerije,
Zdravko, Zdeslav

30

Martina, Hijacinta,
Gordana

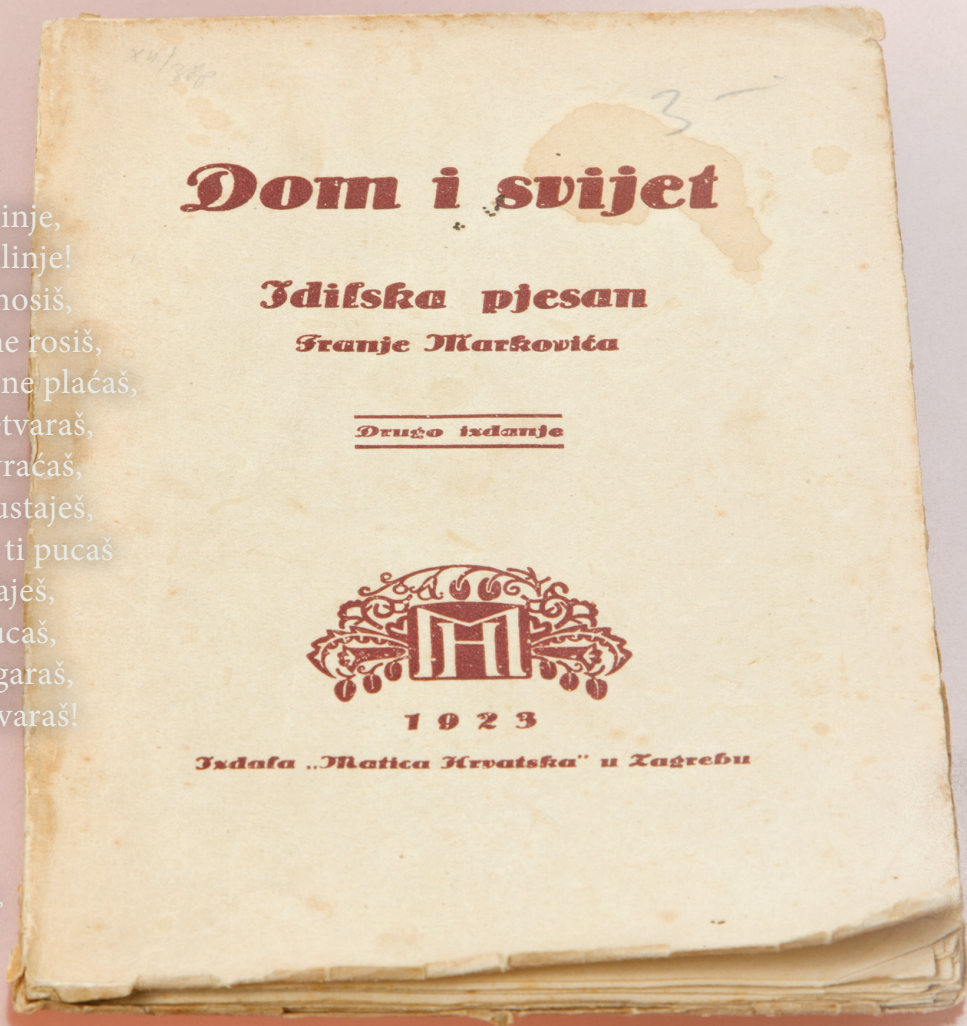
31

Ivan Bosco, Marcela,
Viktor, Klaudije, Vanja



Oj, rajsko čudo srce materinje,
U zemskom prahu nebesko milinje!
Gdje ima dobro, kog' ti ne donosiš,
Gdje jad, kog' suzom utješnom ne rosiš,
Gdje zlo, kog' dobrom dvostrukim ne plaćaš,
Gdje otrov, kog' u melem ne pretvaraš,
Gdje raj izgubljen, u koj' ti ne vraćaš,
Gdje noć, kôj' ti ko zvijezda ne ustaješ,
Gdje breme, pod kim, preteškim, ti pucaš
Gdje žrtva, kojoj ti se ne podaješ,
Ti, neprestana žrtva, dokle kucaš,
Ti, fenić ptica, što se u pepel zgaraš,
Da svojim žarom djeci sreću stvaraš!

Franjo Marković,
Dom i svijet, idilski ep napisan 1865.,
objavljen u knjizi *Iz mladih dana*,
Zagreb, 1883.



I sjetim se na divnu idilu *Dom i svijet*, na penzioniranog graničarskog časnika, na njegovu krasnu kćerku, dobru i hrvatsku, pa na mladog, pjesničkog njenog ljubavnika. Kakvu divnu Hrvatsku i Hrvate opisa Marković u toj vezanoj noveli sa mirisom najčišćeg hrvatskog pejzaža koji me tu, kraj pjesničkog ognjišta, opija i opija kao njegovog junaka na povratku iz cinizma i brutalnosti velikog gradskog svijeta!

Antun Gustav Matoš
Oko Križevca, 1910.

VELJAČA

PONEDJELJAK

UTORAK

SRIJEDA

ČETVRTAK

PETAK

SUBOTA

NEDJELJA

5

3

Blaž, Vlaho,
Tripun, Oskar

4

Eutih, Diodor,
Raban, Gilbert, Ivana

5

Agata, Dobrila,
Modest, Jagoda

6

Pavao Miki i dr.,
Doroteja, Silvan

7

Maksim, Julijana,
Rikard, Držislav

8

Jeronim, Jozefina,
Jerko, Mladen

9

5. KROZ GODINU
Skolastika, Apolonija, Sabin

7

10

Bl. Alojzije Stepinac,
Vjekoslav, Vilim

11

B. D. M. Lurdska,
Marija

12

Eulalija, Melecije,
Zvonimir, Zvonka

13

Katarina Ricci,
Kristina

14

Valentin, Zdravko,
Valentina, Vital

15

Onezim, Faust,
Klaudije

16

6. KROZ GODINU,
Julijana, Julka, Samuel,
Danijel, Miljenko

8

17

Bartol, Benedikt,
Flavije

18

Šimun,
Bernardica

19

Konrad, Rajko,
Blago, Ratko

20

Leon Čudotvorac,
Lav, Lea

21

Petar Damjanski,
Damir, Natalija, Zaharija

22

KATEDRA SV. PETRA,
Tvrko, Izabela

23

7. KROZ GODINU,
Polikarp, Romana, Grozdan

9

24

Modest,
Sinerot

25

Nestorije, Cezarije, Hrvoje,
Donat, Berislav

26

Aleksandar, Aleksa, Robert,
Branimir, Sandra

27

Gabrijel od Žalosne Gospe,
Donat, Tugomil

28

Roman, Bogoljub,
Teofil



Hrvatska zemljo, majko slatka, slatka!
Kad zagleda te sin tvoj kod povratka,
Iz tuđeg svijeta poslije više ljeta,
Oj, kako da mu grud ne ustrepeta.
I oko mu se suzom ne zakrijesi,
Kad na tvom pragu opeta se desi!
Na toplo ti ga svoje primaš krilo,
Dolinom, gorom pozdravljaš ga milo,
Al uzdasi ti tihi mu svjedoče,
Da trpljenje se tvoje još ne doče,
Da nepravda te tuđa jošte bije,
Da tvoje sunce još svanulo nije!


Franjo Marković,
Dom i svijet, 1865.

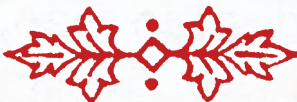


Iz mladih dana, zbirka pjesama,
izdanje Matice hrvatske, Zagreb, 1883.



OŽUJAK

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
9					1 Albin, David, Hadrijan, Zoran	2 8. KROZ GODINU, Iskra, Ines, Čedomil, Lucije
10 3 Marin, Marinko, Asterije, Ticijan, Kamilo	4 Kažimir, Eugen, Natko	5 PEPELNICA, Teofil, Lucije, Hadrijan, Vedran	6 Ruža, Koleta, Agneta	7 Perpetua, Felicita, Vječna, Eugen, Tereza	8 Ivan od Boga, Boško, Ivša, Poncije	9 1. KORIZMENA NEDJELJA
11 10 Emil, Makarije, Kajo, Simplicije	11 Tvrtko, Blanka, Kandid	12 Bernard, Budislav, Maksimilijan; Kvatre	13 Patricija, Sabina, Rozalija	14 Matilda, Milijana, Borka, Paulina, Eva; Kvatre	15 Zaharija, Veljko, Vjekoslava; Kvatre	16 2. KORIZMENA NEDJELJA
12 17 Patrik, Patricija, Gertruda, Konrad, Domagoj	18 Ćiril Jeruzalemski, Eduard, Cvjetan	19 SV. JOSIP, Jozo, Josipa, Zlata, Ida	20 Klaudija, Klaudije, Dionizije, Nicet, Hrvoje	21 Kristijan, Vesna, Vlasta, Serapion, Kasijan	22 Oktavijan, Lea Rimska, Leonarda, Jaroslav	23 3. KORIZMENA NEDJELJA
13 24 Katarina Švedska, Didak, Javorka	25 NAVJEŠTENJE GOSPODINOVO, BLAGOVJEŠT	26 Emanuel, Sabinko, Montan, Goran, Maksima	27 Rupert, Peregrin, Lada, Lidija, Augusta	28 Priska, Guntram, Renata, Sonja	29 Bertold, Eustazije	30 4. KORIZMENA NEDJELJA
14 31 Benjamin, Balbina, Gvido, Natalija						





KRIŽEVAC. — Zakmardijeva ulica.

Zakmardijeva ulica na početku 20. stoljeća. Tu su na mostu između Gornjega i Donjega grada postavljeni kipovi Bogorodice i sv. Josipa, od kojih danas postoji još samo stup. Razglednica - naklada W. L.

Bijah dakle u rodnom mjestu Križevačkih statuta, Krvavog sabora, Nemčića i Franje Markovića. Nemčić je, kako znate, mlad umro, imajući na groblju jadan, u gradskom mršavom „parku“ običan spomenik, ali hvala bogu još živi Francek Marković, još živu slavni Štatuti i krvava nesloga, krvavi jal hrvatski. Uđoh u dvorište velike prizemne kuće sa dva ilirska simbola, sa crvenim, limenim ilirskim zvjezdo-mjesecom na rogovima starog, plemenitaškog kućnog sljemena ...

Franjo Marković

Antun Gustav Matoš
Okolo Križevca, 1910.

TRAVANJ

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
14	1 Venancije, Teodora	2 Franjo Paulski, Dragoljub, Božidara	3 Siksto, Krest, Rikard, Svevlad, Cvijeta	4 Izidor, Platon, Benedikt, Strahimir	5 Vinko Ferrer, Irena, Berislav, Julijana	6 5. KORIZMENA NEDJELJA
15	7 IVAN DE LA SALLE	8 Dionizije, Timotej, Diogen, Klement	9 Maksim, Demetrije, Liberan, Libor, Celestina, Marija Kleofina	10 Mihovil, Magdalena, Ezekijel, Apolonije, Sunčica, Makarije	11 Stanislav, Stanko, Stanislava, Filip	12 Sofija, Julije, Zenon, Saba, Damjan
16	14 Valerijan, Maksim, Zdravko, Lambert	15 Teodor, Krescencije, Rastislav	16 Benedikt, Bernardica, Leonida, Optat, Josip Labré	17 Četvrtak Večere Gospodnje, Veliki Četvrtak	18 Petak Muke Gospodnje, Veliki Petak	19 Velika Subota
17	21 USKRSNI PONEDJELJAK Anzelmo, Konrad	22 Soter i Kajo, Vojmil, Leonida	23 Juraj, Adalbert, Đurdica, Đuro	24 DAN GRADA KRIŽEVACA Fidel, Vjeran, Vjera, Marija	25 SV. MARKO EVANĐELIST Klarence, Maroje, Ermin	26 Kleto, Marcelin, Julije, Stanislav
18	28 Petar Chanel, Ljudevit M. Grignon	29 Katarina Sijenska, Tihik, Hugo	30 Josip Cottolengo, Pio V., Venancije			27 2. VAZMENA NEDJELJA





Pozdrav iz Križevca

Crkva Sv. Ladislav.

Grünz und Kriest Marković

Gornji grad i kapela Sv. Ladislava, danas Sv. Marka Križevčanina.
Najstarija i najveća od triju baroknih križevačkih kapela. Razglednica oko 1900.

Zlatnog pera i pisala darom
Velikodušne počastiste mene,
Kazujuć mi, s domoljubnim žarom,
Našeg roda cilje posvećene.

A ja, pjesme s domoljubnim marom
Iz srca mi mladog izvadjene,
Za uzdarje nudim s toplim harom:
Primite ih u znak uspomene!

Križevčankam Križevčanin nudi,
Križevačka vila što pobudi, –
Križevački grade, sretan rasti! –

A pjev, koj mi nikne još u grudi,
Vašim perom zlatnim pisan budi,
Čist posvećen domovine časti!



Franjo Marković,
Plemenitim darovateljicam svojim / dičnim / Hrvaticam Križevčankam / harni njihov domorodac.

Franjo Marković

SVIBANJ

PONEDJELJAK

UTORAK

SRIJEDA

ČETVRTAK

PETAK

SUBOTA

NEDJELJA

18

19

20

21

22

5

Hilarije, Anđeo,
Maksim

12

Sv. Leopold B. Mandić,
Ahi, Pankracije

19

Urban, Teofil,
Rajko, Ivon

26

Filip Neri, Priska,
Anamarija, Zdenko

6

Lucije, Marijan, Irenej
Srijemski, Dominik Savio

13

B. D. M. Fatimska,
Servancije, Ema, Vjerko

20

Bernardin Sij.,
Lidija, Zlata, Gvido

27

Augustin, Julije,
Bruno

7

Dujam, Duje,
Flavije, Gizela, Boris

14

Sv. MATIJA APOSTOL,
Bonifacije

21

Kristofor, Timotej,
Eugen

28

Paskal, Velimir
Vilim, German

1

PRAZNIK RADA,
Sv. Josip Radnik, Jeremija

8

Arsen, Ida,
Ulrika Nisch, Ursula

15

Izidor,
Solinski mučenici

22

Rita, Julija, Vuk,
Jelena, Jagoda

29

UZAŠAŠĆE GOSPODINOVO -
SPASOVO

2

Atanazije, Antonin,
Boleslav, Boris

9

Izaija, Dionizije,
Pahomije, Beata

16

Ivan Nepomuk,
Florencije, Cvjetko, Adam

23

Deziderije, Željko,
Želimir, Željana, Vilim

30

Pio V., Bazilije, Emilija,
Anastazije, Hubert

3

Sv. FILIP I JAKOV
AP., Mladen

10

Ivan Avilski, Bl. Ivan Merz,
B. D. M. Trsatska

17

Paškal, Paško,
Bruno, Akvilin

24

Ivana, Šimun Stilit,
Filip

31

Pohod Bl. Djevice Marije
Petronila

4

3. VAZMENA NEDJELJA

11

4. VAZMENA NEDJELJA

18

5. VAZMENA NEDJELJA

25

6. VAZMENA NEDJELJA





SELO KALNIK

Pogled na selo Kalnik i gotičku barokiziranu crkvu Sv. Brcka iz 14. stoljeća.
Naselje se nekad zvalo Brezovica, koju je kralj Ludovik 1367. proglasio kraljevskim gradom.
Razglednica - naklada Gustav Neuberg, Križevci

Oj, crkvo selska na zelenom brijegu,
Daleko vidna i daleko sjajna,
Oj, k tebi vuče želja tiha, tajna,
Tvog, skromna majko u tuđini sina –
Ti prva si mu i zadnja domovina!



Franjo Marković,
Dom i svijet, 1865.



Franjo Marković

LIPANJ

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
22						1 7. VAZMENA NEDJELJA Justin, Mladen, Teofil
23 Marcelin i Petar, Erazmo, Eugen	3 Karlo Lwanga i dr., Drago, Olivija	4 Kvirin Sisački, Spomenka, Predrag	5 Bonifacije, Dorotej, Eutih, Darinka, Zdravka	6 Norbert, Artemije, Paulina, Neda	7 Kolman, Robert, Radoslav	8 PEDESETNICA DUHOVI
24 B. D. M. Majka Crkve, Efrem, Rikard, Kolumban	10 Bogumil, Dijana, Biserka, Margareta, Greta	11 Barnaba apostol, Borna, Ratimir, Roza; Kvatre	12 Bazilid, Leon, Gašpar	13 Antun Padovanski, Ante, Antonija, Toni; Kvatre	14 Rufin, Valerije, Zdravko, Elizej, Zlatko; Kvatre	15 PRESVETO TROJSTVO
25 Auro, Aurelije, Zlatko, Zlata	17 Diogen, Rajner, Petar, Laura, Inocent	18 Marcel, Paula, Ljubo	19 TIJELOVO - PRESVETO TIJELO I KRV KRISTOVA	20 Margareta, Naum Ohridski, Florencija	21 Alojzije Gonzaga, Vjekoslav, Slavko	22 DAN ANTIFAŠISTIČKE BORBE, Toma More, Ivan Fisher, Paulin
26 Marija, Josip, Flavije, Aron, Zdenka	24 ROĐENJE SV. IVANA KRSTITELJA, Ivan, Ivo, Ivana	25 DAN DRŽAVNOSTI, Maksim, Prosper, Adalbert	26 Ivan i Pavao, Zoran	27 PRESVETO SRCE ISUSOVO	28 BEZGRJ. SRCE MARIJINO, Irenej, Mírka, Vincenta, Lucija	29 SV. PETAR I PAVAO Krešimir, Paula
27 Prvomučenici Svete Rimske Crkve, Kajo						



A black and white photograph of a large, light-colored building with a dark roof and two small towers. The building is surrounded by trees and a fence. The photograph is tilted and mounted on a page.

Rodna kuća Franje Markovića u Gornjem gradu u Križevcima,
datirana iz 1798.

Nalijevo kuća drevnolika stoji,
Jur dvijesta godin' ta starica broji,
Drvenjara je, al' prijazna, redna –
Ne otpravlja si gosta nikad žedna.

Dr. Franz Marbois

17. KROZ GODINU
Klement, Gorazd, Ljerka



Hrvatsko pjevačko društvo *Kalnik* iz Križevaca, osnovano 1900. pod nazivom Obrazovno obrtno radničko društvo *Kalnik*, čiji su zborovođe bili i slikar Dragutin Renarić i književnik Milutin Cihlar Nehajev.

U boj, u boj - pjesma koju je 1866. napisao Franjo Marković. Pjesmu je iste godine uglazbio Ivan Zajc i kasnije uklopio u svoju operu *Nikola Šubić Zrinski*.

U BOJ!

Allegro con fuoco.

od Iv. pl. Zajca.

U boj, u boj! mač iz toka, braćo, nek Turčin zna, kako mremo mi grad naš već

go - ri, si - že do nas već zar, Rik turski o - ri, bjesan je njihov jar, kô požar

Spjevao Franjo Marković.

Franjo Marković

KOLOVOZ

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA	
31				1 Alfons Liguori Jonatan, Vjera	2 Bl. Dj. Marija od Andela, Euzebije, Petar, Stjepan, Kruno	3 18. KROZ GODINU Bl. Augustin Kažotić, Lidija	
32	4 Ivan Marija Vianney, Justin, Rajner	5 DAN DOMOVINSKE ZAHVALNOSTI, Gospa Sniježna, Nives, Sniježana	6 PREOBRAŽENJE GOSPODINOVO (BOŽJE LICE)	7 Siksto II., Kajetan, Donat	8 Dominik, Nedjeljko, Dinko, Neda	9 Terezija Benedikta od Križa (Edith Stein), Tvrtko	10 19. KROZ GODINU SV. LOVRO, ĐAKON, Lovorko, Laura
33	11 Klara, Jasna, Jasminka, Suzana	12 Ivana Franciska, Sebastijan, Veselka	13 Poncijan i Hipolit, Patricija	14 Maksimilijan Kolbe, Sveto	15 UZNESENJE BDM - VELIKA GOSPA, Marija	16 Stjepan Ugarski, Rok, Roko	17 20. KROZ GODINU Miron, Klara, Natalija, Urczin
34	18 Jelena Križarica, Jelka, Jela, Leonardo	19 Ivan Eudes, Magna, Timotej, Ludvig	20 Bernard, Samuel, Branko	21 Pio X., Agaton, Sidonija, Hermogen	22 B. D. M. Kraljica, Vladislava, Regina	23 Ruža Limska, Ružica, Rozalija, Flavije	24 21. KROZ GODINU SV. BARTOL AP., Bariša, Zlata, Emilija, Bartolomej
35	25 Ljudevit, Josip Kalasancijski, Grgur	26 Aleksandar, Branimir, Zeferin, Feliks	27 Monika, Cezarije, Anđela, Časlav	28 Augustin, August, Tin, Gustav, Pelagije	29 Mučeništvo Ivana Krstitelja, Ivan	30 Petar, Margarita, Didak	31 22. KROZ GODINU Josip Arimatejac Nikodem, Aida, Aristid





Trg Franje Markovića i pjesnikova kuća na Griču u Zagrebu. Iz knjige Krste Pavletića Život i pjesnička djela Franje Markovića, Matica hrvatska, Zagreb, 1917.

Kako su stari dalmatinski poglavito dubrovački hrvatski pisci, kad su ovdje kod nas prije četrdesetak godina iz zaboravi iznašani na svijet, pobudjivali razvitak naše nove književnosti u obće, tako mogu poslužiti oni stari preko velebitski filosofi za razvitak naše nove radnje u filozofijskih naukah. ... nema dvojbe, tko si je usvojio logiku misli, toga će biti i logika čina; a nema dvojbe, da samo onaj narod, koji si je stekao domovinu misli, prisvojio si je čvrsto i svoju tvarnu domovinu. K naučnomu i znanstvenomu napredku, k sticanju domovine misli, bog dao pridonielo svoj dio naše sveučilište i ove školske godine.

Franjo Marković, Ulomak iz rektorskog govora *Filozofijske struke pisci hrvatskoga roda s onokraj Velebita u stoljećih XV. do XVIII.*, 1881. Ovaj značajan govor prvoga profesora filozofije na obnovljenom Filozofskom fakultetu u Zagrebu (1874) održan prigodom njegove instalacije za rektora zagrebačkoga Sveučilišta za škol. god. 1881/82. i vrlo je vrijedan za istraživanje naše filozofsko-povijesne baštine.

RUJAN

PONEDJELJAK

UTORAK

SRIJEDA

ČETVRTAK

PETAK

SUBOTA

NEDJELJA

36 1
Egidije, Jošua, Siksto,
Terencije, Verena, Viktor

2
Prosper, Just,
Ingrid, Kalista

3
Grgur Veliki, Grga,
Gordana, Šimun

4
Marin, Bonifacije,
Mojsije, Ruža

5
Terezija iz Kalkute,
Urban, Teodor, Božidar

6
Zaharija prorok,
Eleuterij, Magnus, Davor

7
23. KROZ GODINU
Sv. Marko Križevčanin,
Regina, Blaženko

37 8
ROĐENJE BDM,
MALA GOSPA

9
Petar Claver, Hijacint,
Hijacinta, Strahimir

10
Nikola Tolentinski,
Sebastijan, Pulherija

11
Adelfo, Bonaventura,
Hijacint, Feliks, Miljenko

12
IME MARIJINO,
Mirjam, Gvido, Marija

13
Ivan Zlatousti, Zlatko,
Amat, Venera

14
24. KROZ GODINU
UZVIŠENJE SVETOGA KRIŽA
Višeslav

38 15
BDM Žalosna,
Dolores

16
Kornelije, Ciprijan,
Eugenija, Edita

17
Hildegarda, Robert Bellarmino,
Lambert, Rane Sv. Franje, Kvatre

18
Josip Kupertinski,
Ariadna, Sonja, Irena

19
Januarije, Eustohije,
Teodor, Emilija, Kvatre

20
Andrija Kim Taegon i dr.
mučenici, Svjetlana; Kvatre

21
25. KROZ GODINU
SV. MATEJ APOSTOL, Mate,
Matea, Jona prorok

39 22
Katarina Švedska, Emerita,
Mauricije, Silvan, Silvana, Oton

23
Pio iz Pietrelcine, Zaharija,
Elizabeta, Lino, Sofija

24
Anatolij, Vuk,
Pacifik

25
Kleofa, Firmin,
Aurelija, Zlata

26
Kuzma i Damjan,
Gideon, Kresencija

27
Vinko Paulski,
Vincent, Vinka, Gaj

28
26. KROZ GODINU
Václav, Lovro Ruiz, Vjenceslav

40 29
SV. MIHAEL, RAFAEL,
GABRIJEL - ARKANDELI

30
Jeronim, Jerko,
Jerka, Grgur





Križevčine, vinogradi s vilom Heruc-Celovec iz 1902., prvi primjer ladanjske arhitekture u Križevcima. Razglednica - naklada Ive Breyera, Križevci.



I dode jesen, dode berbe doba,
Svud trsjem zričak zričku se oziva,
Grozd crn i bijel već zrio proviriva.
Ožuta iz lišća, u naponu oba.
Sve gorice se sad osule brači,
Svud bijele svite između ložda vire,
Drug s drugom jušće, grožđe u brenti tlači;

Tu preša cvili, ondje dude svire,
Tu lit se kuša, pečen kostanj diši,
Od pucnjave tu pušcan prah miriši;
Svu goru pjesma prekrilila sada,
Seljaku našem pratilica vjerna
Od smjerne zipke pa do groba smjerna,
I uzdanica života čemerna,

Pomagalice kod svakoga rada,
I zabitnica voda svakog jada,
I slatkog vinca junačka zaslada.



Franjo Marković,
Dom i svijet, 1865.

Franjo Marković

LISTOPAD

PONEDJELJAK

UTORAK

SRIJEDA

ČETVRTAK

PETAK

SUBOTA

NEDJELJA

40

1

Terezija od Djeteta Isusa,
Remigije

2

Anđeli Čuvari,
Anđela, Anđelko

3

Dionizije Areopagita,
Kandida, Svjetlana

4

Franjo Asiški,
Franka, Franciska

5

27. KROZ GODINU
Mauro, Placid, Faustina
Kowalska, Flavijan

41

6

Bruno, Fides,
Vjera, Vjerica

7

Bl. Dj. Marija od Krutice,
Ružica, August

8

DAN NEOVISNOSTI
Demetrije

9

Dionizije,
Abraham, Sara

10

Franjo Borgia, Danijel,
Samuel, Hugolin, Angela

11

Bl. Ivan XXIII., Andronik,
Filip, Mainard, Gaudencije

12

28. KROZ GODINU
Maksimilijan, Makso,
Velibor, Serafin

42

13

Teofil, Bogoljub,
Romul, Venancije, Eduard

14

Kalist I., Divna,
Stanislav

15

Terezija Avilska,
Tekla, Režika

16

Ignacije Antiohijski
Vatroslav

17

Ignacije Antiohijski,
Vatroslav, Vatro, Izidor

18

Sv. LUKA EVANĐELIST,
Lukica, Lukša, Amabilis

19

29. KROZ GODINU
Ivan Brébeuf, Pavao od
Križa, Izak, Petar Alk.

43

20

Kornelije, Andrija,
Adelina, Vendelin, Adela

21

Kajo, Hilarion,
Vendelin, Uršula

22

Ivan Pavao II., Marko
Jeruzalemski, Dražen

23

Ivan Kapistranski,
Teodoret, Severin

24

Antun Marija Claret,
Proklo Carigradski, Jaroslav

25

Katarina Kotromanić,
Krizant, Darija,
Krispin, Krispina

26

30. KROZ GODINU
Dimitrije Srijemski,
Dmitar, Lucijan, Zvonimir

44

27

Namat, Bartol, Bartolomej,
Bare, Sabina, Gordana

28

Sv. ŠIMUN I JUDA TADEJ AP.
Tadija, Siniša

29

Narcis, Honorat, Časlav,
Donat, Darko

30

Marcijan, Marcel,
Marcela, Lukan

31

Alfons Rodriguez,
Wolfgang, Vukmir, Kristofor





Preradovićeva ulica, početkom 20. stoljeća s kapelicom Sv. Florijana, podignutom 1735. Razglednica - naklada W. L.

N ikad nisam dublje i potpunije povjerovao onim Goetheovim riječima „Wer den Dichter will verstehen, muss in Dichters Lande gehen“ kao prošlih praznika (g. 1915.), kad sam s prijateljem Đukom Szabom po-
hodio rodno mjesto Markovićevo i dom njegov i sav onaj kraj križevački, gdje je veliki pokojnik ugledao svjetlo
dana, gdje je proveo svoj golublji vijek djetinjstva, nestašnoga dječastva, bezbrižnog i sanjarskog momaštva.

Franjo Marković

Krsto Pavletić
Život i pjesnička djela Franje Markovića, Matica hrvatska, Zagreb, 1917.

STUDENI

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
44					1 SVI SVETI Svetislav, Dobroslav	2 SPOMEN VJERNIH MRTVIH Dušni Dan
45	3 Martin iz Porresa, Silivija, Berard, Tvrtko	4 Karlo Boromejski, Dragutin, Drago	5 Srijemski mučenici, Elizabeta, Emerik, Mirko	6 Melanija, Leonard	7 Baldo, Lazar Stilita, Engelbert, Anđelko	8 Gracija Kotorski, Klaudije, Nikostrat, Bogdan
46	10 Leon Veliki, Lavoslav, Lav	11 Martin Tourski, Martina Viktorin, Davorin	12 Jozafat, Kunibert, Didak, Emilijan, Milan	13 Stanislav Kostka, Stanko, Mitar	14 Nikola Tavelić, Nikolina, Ivan Trogirski	15 Albert Veliki, Albertina, Sidonija
47	17 Elizabeta Ugarska, Alfej i Zakej, Grgur	18 Posveta bazilika Sv. Petra i Pavla	19 Obadija, Matilda, Salomeja, Krispin, Jakov pustinjač	20 Oktavije, Zlatko, Silvestar, Edmund, Feliks Valois, Srećko	21 Prikazanje BDM, Zdravka, Albert, Zdravko, Valentina,	22 Cecilija, Benigna, Dobрила
48	24 Andrija Dung Lac i dr., Krizogon	25 Katarina Aleksandrijska, Kata	26 Siricije, Konrad, Delfina	27 Fakundo, Virgil, Valerija, Maksim	28 Jakov Markijski, Katarina Labouré, Držislav	29 Saturnin, Filomen, Illuminata
						30 1. NEDJELJA DOŠAŠĆA SV. ANDRIJA AP.



Matica Hrvatska živi i radi u naponu snage svoje. Ona je prilična snažnu i jaku radniku, koji pun životne snage ne podaje ni sjenku slabosti niti najoštrijem oku, po kojoj bi moglo naslutiti, kao će mu skoro padati snaga njegova. Ovakovu živu i umnu čojveku voliš ogledati snagu njegovu, voliš da ti srce uživa u stvarovima njegova duha. Voliš zaroniti u mislima u ona krasna djela, koja se radjaju u sjajnom duhu njegovom, a uživati će ih sadnji i budući naraštaji. Voliš ogledati osnove i daleke ciljeve njegova rada. S ovoga gledišta imamo i mi da progovorimo o Matici Hrvatskoj.

Daj Bože našem narodu umnih pjesnika i umjetnika svake vrsti, koji ne će prestajati da ga zanose za najvišim idealima, koji će ga voditi na stazi poštenja. Ovom stazom neka podje i Matica Hrvatska. S tom željom pozdravljamo i njezin sretni pristup u drugu pedesetgodišnjicu. Neka cvate, raste i napreduje!

Tade Smičiklas i Franjo Marković
Ulomak iz djela *Matica hrvatska / 1842. - 1892. / Spomen knjiga*



Matica hrvatska / 1842. - 1892. / Spomen knjiga
Spomen knjiga sa dvanaest slika i jednim snimkom rukopisa.
Napisali Tade Smičiklas i Franjo Marković. Matica hrvatska, Zagreb, 1892.

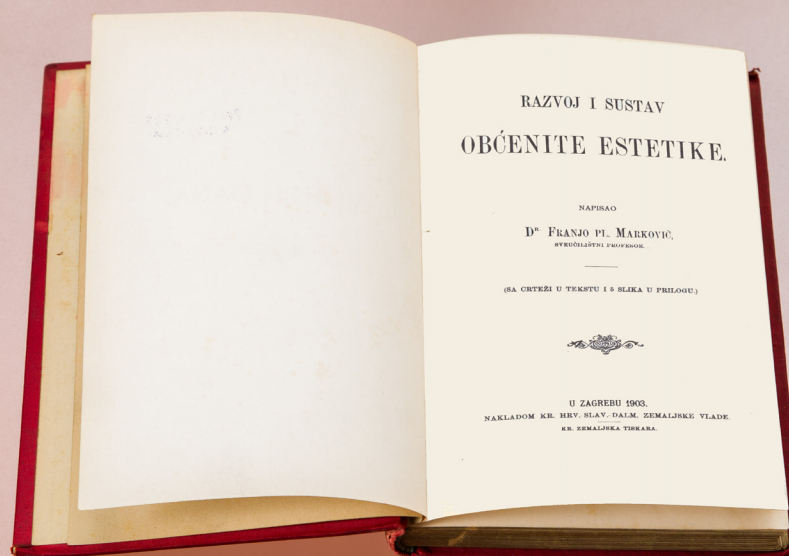
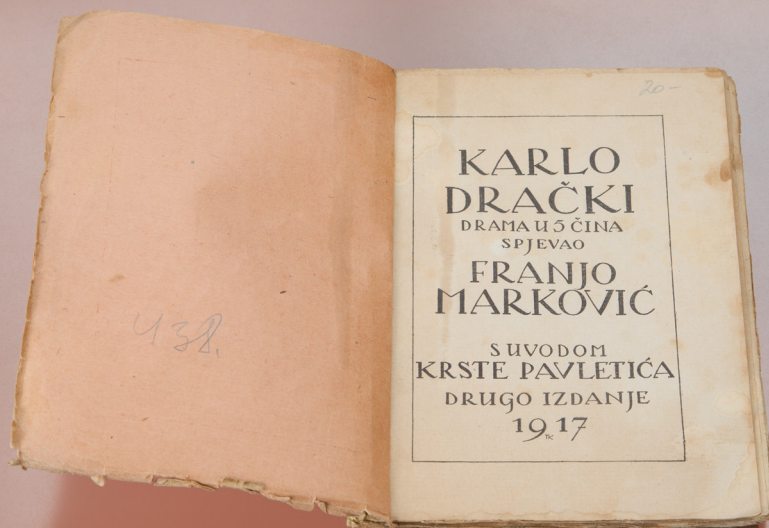
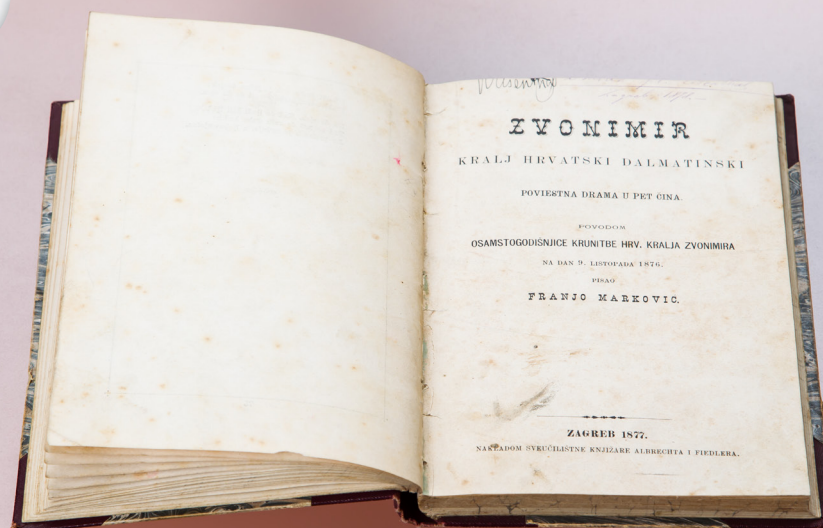
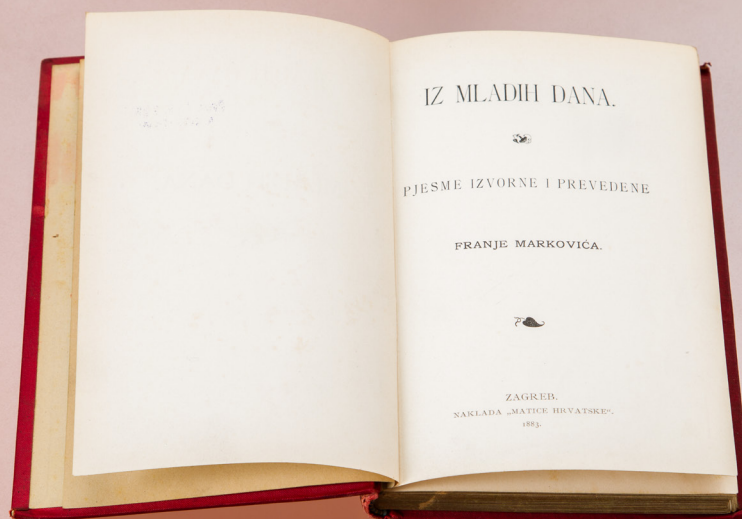
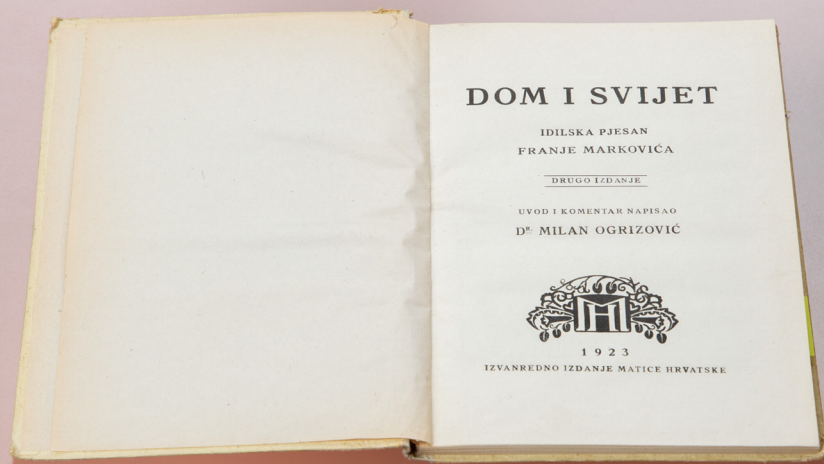


PROSINAC

PONEDJELJAK	UTORAK	SRIJEDA	ČETVRTAK	PETAK	SUBOTA	NEDJELJA
49 1 Naum pr., Florencija, Kazimir	2 Habakuk pr., Bibijana, Kromacije, Živka, Blanka	3 Franjo Ksaverski, Lucije, Klaudije	4 Barbara, Sunčica, Ivan Damaščanski	5 Krispina, Saba, Slavka, Konzulata	6 Nikola biskup, Niko, Nikša, Nikica	7 2. NEDJELJA DOŠAŠĆA Ambrozije
50 8 BEZGRJEŠNO ZAČEĆE BDM	9 Ivan Didak, Liborije, Liberan	10 Mauro, Eustahij, Edmund; Kvatre	11 Damaz, Danijel, Hugolin, Damir	12 B. D. M. Guadalupska, Spiridon, Špiro; Kvatre	13 Lucija, Luca, Svjetlana, Otilija; Kvatre	14 3. NEDJELJA DOŠAŠĆA Ivan od Križa
51 15 Drinske mučenice, Valerijan, Marin, Kristijana	16 Hagaj, Adela, Zorka, Hugo, Albina	17 Lazar, Modest, Hijacint, Izak, Florijan	18 Malahija, Bosiljko, Dražen	19 Anastazije, Urban, Tea, Vladimir	20 Honorat, Časlav, Zenon	21 4. NEDJELJA DOŠAŠĆA
52 22 Toma Holland	23 Ivan Kentijski, Viktorija, Serva	24 BADNJAK, Adam i Eva	25 ROĐENJE GOSPODINOVO, Božić	26 STJEPAN PRVOMUČENIK Stjepko, Kruno	27 Sv. IVAN AP. I EV., Ivana, Ivančica	28 SVETA OBITELJ ISUSA, MARIJE I JOSIPA
1 29 Toma Becket, Tomislav, David kralj	30 Feliks, Srećko, Rajner	31 Silvestar, Silvija				



IZBRANA DJELA FRANJE MARKOVIĆA



NAKLADNICI
Grad Križevci
Ogranak Matice hrvatske u Križevcima

ZA NAKLADNIKE
Branko Hrg
Renata Husinec

AUTORI
Renata Husinec
Stjepan Sučić

UREDNIŠTVO
Franjo Husinec
Renata Husinec
Stjepan Sučić

SURADNICI
Gordana Linke
Ivan Peklić

**LIKOVNO I GRAFIČKO
OBLIKOVANJE**
Ivana Asić
Ana Filep

FOTOGRAFIJE
Ivana Asić

**IZBOR I KORIŠTENJE GRADE
I LIKOVNIH PRILOGA OMOGUĆILI SU:**
Gradska knjižnica „Franjo Marković“
Križevci
Gradski muzej Križevci
Knjižnica Matice hrvatske u Zagrebu
Zbirka razglednica Franje i Renate Husinec,
Križevci

TISAK
Kasper d.o.o. Križevci

Copyright © Ogranak Matice hrvatske
u Križevcima

NASLOVNICA KALENDARA
Franjo Marković
slikao Joso Bužan, 1903., ulje na platnu
Gradski muzej Križevci


Grad Križevci


Ogranak Matice hrvatske
u Križevcima